

Na temelju članka 32. Statuta Općine Punat («Službene novine »Primorsko-goranske županije, br. 25/09 i 35/09) Općinsko vijeće Općine Punat na sjednici održanoj 08. kolovoza 2011. godine donosi:

ODLUKU

o osnivanju Posebne ustrojbene jedinice za uslugu pomoći i njege u kući starijim osobama

Članak 1.

Osniva se Posebna ustrojvena jedinica pri Općini Punat za uslugu pomoći i njege u kući starijim osobama, u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi (N.N. 57/11).

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Službenim novinama» Primorsko-goranske županije.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE PUNAT

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA

Marijan Kereži, v.r.

KLASA: 021- 05/11-01/5

UR.BROJ: 2142-02-01-11-5

PROGRAM MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

„POMOĆ U KUĆI STARIJIM OSOBAMA“

za razdoblje 1. rujna 2011. godine – 31. prosinca 2012. godine

(u daljnjem tekstu: Program)

UVOD

Promjene demografske slike svijeta u 21. stoljeću ukazuju na trend povećanja broja starijih osoba te se predviđa kako će učešće generacije iznad 65 godina vjerojatno dostići postotak od 25% ukupnog broja svjetskog stanovništva.

Republika Hrvatska ima 15,62 % starijih osoba od 65 godina, prema Popisu stanovništva 2001. godine, a sa određenom dozom sigurnosti može se pretpostaviti kako će rezultati Popisa stanovništva 2011. godine pokazati još veći postotak starijih osoba i tako potvrditi svjetski trend.

Visoki udjel starijeg stanovništva utječe na sveukupni gospodarski razvoj, opterećuje mirovinski, zdravstveni i socijalni sustav. Pružanjem različitih socijalnih usluga u zajednici, poticanjem strategije aktivnog starenja i solidarnosti među generacijama nastoji se uspostaviti ravnoteža između prava starijih na dostojanstvenu starost, trajnu društvenu uključenost, ali i prava mlađih generacija na rast i razvoj.

Prema Strateškom planu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti za razdoblje od 2011. -2013. godine, cilj je poboljšati kvalitetu življenja starijih osoba prvenstveno u izoliranim područjima, otocima, zajednicama s visokim postotkom starije populacije pružanjem različitih socijalnih usluga kao što su usluge pomoći u kući. Time se s jedne strane želi uspostaviti dugoročna strategija omogućavanja starenja u vlastitom domu i promovirati aktivno sudjelovanje starijih u životu lokalne zajednice u kojima će se poticati solidarnost svih članova u skrbi jednih za druge te suradnja i zajedništvo.

Zadnjih je godina veliki pritisak na institucionalne kapacitete smještaja za starije koji su nedostupni, skupi i ne mogu pružiti usluge svim zainteresiranim građanima starije životne dobi. Takvo okruženje iznjedrilo je potrebu razvoja izvaninstitucionalnih oblika skrbi za starije.

Europske zemlje već više godina provode politiku koja spaja stanovanje i skrb u istoj kući. Cilj te politike jest integracija starijih ljudi u život zajednice te poticanje na neovisan život u (zaštićenim) vlastitim domovima. Potvrda takve politike u praksi iskazana je odobravanjem starijih osoba ili otporom kojeg one pružaju prilikom smještaja u domove za starije i nemoćne

osobe, pa je takva praksa već ranije prihvaćena u zapadnoeuropskim zemljama, a odnedavno i u Hrvatskoj.

Općina Punat je otočka općina sa naseljima Punat i Stara Baška i ukupno broji 2028 stanovnika. Od toga je u Puntu 1913 stanovnika, a u Staroj Baški 115 stanovnika.

Učešće osoba iznad 65 godina iznosi kako slijedi:

Punat i Stara Baška 615 osoba ili 30,32 %

Izneseni podaci pokazuju da je Općina Punat iznad svih prosjeka u Hrvatskoj i svijetu. Vjerojatno je samo koja udaljena otočka općina iznad iznesenih postotaka.

Kako Općina Punat kroz svoj Socijalni program na razne načine pokušava pomoći i olakšati život starijim osobama, a i svim osobama kojima je to potrebno podmirenjem troškova stanovanja (struja, voda, komunalna naknada, najam stana) ili jednokratnom novčanom pomoći, u tom smislu sve više daje se prednost tzv. "servisima i pomoći u vlastitoj kući". Sva dosadašnja istraživanja i rezultati pokazuju da je oblik skrbi u vlastitom domu prihvatljiviji iz više razloga:

- udovoljava se želji starijih osoba da ostanu u svom domu na kojeg su navikle i od kojeg se ne žele odvojiti,
- omogućava se povezivanje svih činitelja u lokalnoj zajednici da doprinose starijim osobama da što kvalitetnije žive u svojoj kući ili stanu. U program će se uključiti Udruga umirovljenika Općine Punat, Crveni križ, Centar za socijalnu skrb, vjerske i druge udruge, a koristit će se usluge i oprema Doma za starije i nemoćne osobe u Krku „Mali Kartec“, razni serviseri donatori usluga, volonteri i dr.
- mogu se uključiti i sva državna tijela u zajedničkom cilju poboljšanja kvalitete života svojih žitelja,
- humanost i briga je okrenuta ka pojedincu, a ne grupi u kojoj se često starije osobe ne snalaze i pružaju otpor novim sredinama,
- moguće je selekcionirati vrste usluga koje su potrebne određenoj osobi,
- cijena takve skrbi znatno je niža nego u institucijama koje su za takvu namjenu građene.

OPIS PROGRAMA

Vlada Republike Hrvatske je 2007. godine prihvatila program razvoja usluga u sustavu međugeneracijske solidarnosti za razdoblje od 2008. do 2011. godine (NN br.90 /07), a u svibnju

2011. godine i Strateški plan Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti za razdoblje od 2011.-2013. godine.

Socijalno vijeće Općine Punat, na svojoj sjednici dana 7. srpnja 2011. godine, razmatralo je problematiku i način organizacije Programa međugeneracijske solidarnosti „Pomoć u kući starijim osobama“ i prema preporuci Ministra obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti gosp. Tomislava Ivića i suglasnosti načelnika Općine Punat Mladena Juranića, zaključilo da se posjeti Novi Vinodolski, gdje se takav program provodi nekoliko godina. Dana 12. srpnja 2011. godine Novi Vinodolski posjetili su g. Marinko Žic, predstavnik Udruge umirovljenika Punta, g. Daniel Strčić, predstavnik Općine Punat i g. Dragutin Žic, predsjednik Socijalnog vijeća Općine Punat. Na osnovu informacija dobivenih od ravnateljice Programa međugeneracijske solidarnosti «Pomoć u kući starijim osobama» u Novom Vinodolskom, gđe. Ivane Rupčić, te potvrde o uspješnom funkcioniranju programa od dosadašnjeg vijećnika Miljenka Žanića, zaključeno je slijedeće:

Program međugeneracijske solidarnosti «Pomoć u kući starijim osobama» uspješno je organiziran u više lokalnih jedinica u Hrvatskoj. Posebno je uspješno organiziran u samom gradu Novom Vinodolskom, gdje se u posljednjih pet godina razvio od jednog zaposlenika do sadašnjih deset, koji se brinu o 150 korisnika. Zahtjeva ima sve više, jer su starije osobe prihvatile taj model pomoći u kući. Dobivene su detaljne informacije i materijali o načinu rada i organizaciji sustava.

Osim organizirane pomoći u kući starijim osobama, programom se potiče i zapošljavanje lokalnog stanovništva, osobito teže zapošljivih skupina, poticanje volonterstva sprečavanje socijalne isključivosti starijih osoba, senzibiliziranje javnosti za povećane potrebe starijih osoba, kao i potrebu uzajamnog pomaganja, brige o starijima i dobrosusjedske pomoći.

Dana 25. svibnja 2011. godine Hrvatski je sabor donesao novi Zakon o socijalnoj skrbi (NN br. 57/2011) koji je cjelovito i sveobuhvatno uredio djelatnost socijalne skrbi.

U daljnjoj razradi razmatrat će se samo dijelovi zakona koji tretiraju međugeneracijsku solidarnost koja je trenutno važna za Općinu Punat. Citiranjem čl. 100 Zakona o socijalnoj skrbi definirane su smjernice i okvir programa.

« 1.4.1. Usluga pomoći i njege u kući

Članak 100.

(1) Usluge pomoći i njege u kući obuhvaćaju više vrsta praktične pomoći osobama koje imaju osigurane stambene i druge uvjete za život, ali zbog starosti, invaliditeta ili drugih težih trajnih promjena u zdravstvenom stanju, ne mogu same niti uz pomoć članova svoje obitelji brinuti o osnovnim životnim potrebama, pa im je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u njihovoj kući.

(2) Usluge pomoći i njege u kući mogu se priznati i osobi kojoj je zbog privremenih težih promjena u zdravstvenom stanju ili teže tjelesne invalidnosti, prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe dok ta privremena promjena traje.

(3) Praktična pomoć iz stavka 1. ovoga članka može biti pomoć u obavljanju kućanskih i drugih poslova, i to nabava namirnica, pomoć u pripremi obroka, obavljanje poslova čišćenja i pospremanja stana, nabava i dostava gotovih obroka, održavanje osobne higijene i druga pomoć i njega u kući korisnika.

(4) Vrste pomoći i njege u kući propisuje pravilnikom ministar.»

Zakonom je propisano tko i pod kojim uvjetima može pružati usluge pomoći u kući kako slijedi:

«1.4.3. Pružatelji usluge pomoći i njege u kući

Članak 102.

Usluge pomoći i njege u kući pruža centar za pomoć i negu, dom socijalne skrbi, udruga, vjerska zajednica i druga pravna i fizička osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi, u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom.»

Osnova za formiranje posebne službe u jedinici lokalne samouprave nalazi se u Glavi VIII kako slijedi:

(1) «Glava VIII.

MEĐUGENERACIJSKA SOLIDARNOST

Usluge međugeneracijske solidarnosti za starije osobe

Članak 120.

(1) Međugeneracijska solidarnost je djelatnost kojom se razvijaju i šire izvaninstitucijske usluge i volonterstvo, s ciljem što duljeg ostanka starijih osoba u vlastitom domu i obitelji, njihove socijalne uključenosti u lokalnu zajednicu i poboljšanja kvalitete njihova života.

(2) Usluge međugeneracijske solidarnosti za starije osobe obuhvaćaju više vrsta pomoći osobama koje imaju osigurane stambene i druge uvjete za život, ali zbog starosti, socijalne isključenosti, oslabljenih funkcionalnih sposobnosti ili drugih težih promjena u zdravstvenom stanju, ne mogu same niti uz pomoć članova svoje obitelji brinuti o osnovnim životnim potrebama, pa im je prijeko potrebna pomoć druge osobe.

(3) Usluge iz stavka 2. ovoga članka mogu se izuzetno priznati i osobi mlađoj od 65 godina života, kojoj je zbog privremenih težih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe dok ta privremena promjena traje.

(4) Usluge iz stavka 2. ovoga članka su pomoć u obavljanju kućanskih i drugih poslova, pomoć u socijalnoj integraciji i druga pomoć koja je potrebna korisniku.»

Budući je Zakonom predviđena i iznimka tj. mogućnost pružanja usluga u kući bez osnivanja centra za pomoć i njegu u čl. 237 kako slijedi:

«Iznimke

Članak 237.

(1) Ako usluge pomoći i njege iz članka 100. ovoga Zakona pruža dom socijalne skrbi u okviru djelatnosti, nije obavezan osnovati centar za pomoć i njegu.

*(2) Ako jedinica lokalne samouprave, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna osoba pružaju usluge **pomoći i njege do 30 korisnika** pod uvjetima i na način uređen ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 218. ovoga Zakona, mogu obavljati ovu djelatnost bez osnivanja centra za pomoć i njegu u **posebnoj ustrojbenoj jedinici**.*

(3) Za pružanje usluga pomoći i njege u kući do 30 korisnika pomoći i njege u kući, rješenje za početak rada pravnim osobama iz stavka 2. ovoga članka daje upravni odjel jedinice područne (regionalne) samouprave nadležan za socijalnu skrb.»

Slijedom navedenih odredbi prijedlog je da se u uvodnom provedbenom razdoblju Programa, odnosno od 1. rujna 2011. godine do 31. prosinca 2011. godine, provedu istraživanja potreba starijih osoba u Općini Punat. Istraživanje bi se provelo zaduženjem službenika Jedinственog upravnog odjela Općine Punat, odnosno u uvodnoj fazi Programa ne bi se zapošljavala nova osoba.

Sukladno potrebama starijih osoba, koje će se istraživanjem utvrditi, u slijedećoj fazi provedbe Programa organizirala bi se posebna ustrojbeno jedinica u Općini Punat koja treba organizirati i započeti rad sa 30 najpotrebnijih korisnika, te se, ovisno o potrebama, potom preoblikovati u skladu sa potrebama i mogućnostima u Centar za pomoć i njegu u kući.

SVRHA I CILJ ORGANIZIRANJA SOCIJALNE POMOĆI U LOKANOJ JEDINICI

Svrha Programa je poboljšanje kvalitete življenja najpotrebnijim osobama starije životne dobi kroz izvan institucionalne oblike skrbi.

Cilj Programa je uspostaviti i organizirati socijalnu skrb u četiri koraka kako slijedi:

1. **istraživanje potreba** starijih osoba u Općini Punat – provodi Jedinственi upravni odjel Općine Punat - provedba od 1. rujna 2011. godine – 31. prosinca 2011. godine
2. organiziranje „**posebne ustrojbene jedinice**“ za 30 osoba – minimalno potrebno zaposliti Voditelja Programa – provedba u 2012. godini
3. formiranje „**centra za pomoć u kući**“ kada se ukaže potreba za brigom za više od 30 osoba. Uspostavom centra ukinula bi se „posebna ustrojbeno jedinica“ iz prethodne točke

4. izgradnja „**doma socijalne skrbi**“ (Dom za starije i nemoćne osobe) kada se osiguraju sredstva za izgradnju i uspostavi organizacija propisana Zakonom o socijalnoj skrbi. Nakon izgradnje doma ukinuo bi se centar, jer bi dom preuzeo sveobuhvatnu brigu o starijim osobama.

USLUGE IZ PROGRAMA

A. ORGANIZIRANJE PREHRANE

- dostava namirnica
- pomoć u pripremi obroka u kućanstvu korisnika
- dostava obroka
- ostale usluge organiziranja prehrane

B. KUĆNI POSLOVI I UREĐENJE OKUĆNICE

- održavanje čistoće stambenog prostora
- pranje i glačanje rublja
- sitni popravci u kući
- poslovi održavanja okućnice (košenje trave i sl.)
- pomoć pri organizaciji obavljanja složenijih poslova u kući
- ostale usluge u kući i okućnici

C. OSOBNA HIGIJENA I OSNOVNA ZDRAVSTVENA SKRIB

- pomoć pri kupanju
- pomoć pri oblačenju i svlačenju
- briga o higijeni i osobnom izgledu
- mjerenje krvnog tlaka
- mjerenje šećera u krvi
- kontrola redovitog uzimanja lijekova
- ostale usluge osnovne zdravstvene skrbi

D. PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA

- individualni razgovori i druženje u svrhu prevladavanja usamljenosti
- pomoć u socijalnoj integraciji
- poticanje međugeneracijske solidarnosti i sličnih poslova pri nadležnim institucijama
- omogućavanje telefonskih kontakata

E. POSREDOVANJE U OSTVARIVANJU RAZNIH PRAVA

- pomoć u obavljanju administrativnih i sličnih poslova pri nadležnim institucijama
- koordinacija sa drugim nadležnim institucijama
- logistička pomoć – dostava lijeka ili pomagala, kontakti s liječnikom i sl.

POSLOVI VODITELJA PROGRAMA

Obavlja koordinaciju izvoditelja, korisnika i aktivnosti programa navedenih u odjeljku Usluga programa.

FINANCIRANJE PROGRAMA MEĐUGENRACIJSKE SOLIDARNOSTI

Financiranje djelatnosti socijalne skrbi regulirano je u Glavi IV. Zakona kako slijedi:

*«Glava IV.
FINANCIRANJE DJELATNOSTI SOCIJALNE SKRBI*

1. Izvori financiranja socijalne skrbi

Članak 12.

Sredstva za financiranje djelatnosti socijalne skrbi osiguravaju se iz:

- sredstava proračuna Republike Hrvatske,*
- sredstava proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave,*
- sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave,*
- prihoda ostvarenih sudjelovanjem korisnika i njihovih obveznika uzdržavanja u plaćanju troškova socijalnih usluga,*
- vlastitih prihoda,*
- donacija, pomoći i ostalih namjenskih prihoda.»*

FINANCIJSKI PLAN za provedbu Programa

U 2011. godini za provedbu Programa ne bi nastali nikakvi novi troškovi, pošto bi se provedba Programa koordinirala unutar Jedinstvenog upravnog odjela Općine Punat. Odnosno, pošto se ne bi zaposlila nova osoba, a provoditi će se istraživanje potreba starijih osoba jedini trošak biti će materijal (papir, toneri i sl.), što će se financirati iz za to predviđene Proračunske pozicije.

	2012.
PRIHODI POSLOVANJA	
1. PRIHODI IZ PRORAČUNA OPĆINE PUNAT	55.000,00
2. SREDSTVA PRORAČUNA MINISTARSTVA	55.000,00
3. SREDSTVA PRORAČUNA ŽUPANIJE	55.000,00
4. RAZNE DONACIJE	55.000,00
SVEUKUPNI PRIHODI	220.000,00
1. RASHODI ZA ZAPOSLENE	
1.1. bruto plaće za redovan rad	84.000,00
1.2. doprinosi za zdravstveno osiguranje i ozljede na radu, zapošljavanje	10.500,00
1.4. ostali rashodi za zaposlene	2.500,00
UKUPNO RASHODI ZA ZAPOSLENE	97.000,00
2. MATERIJALNI TROŠKOVI	
2.1. naknada troškova zaposlenih	
2.1.1. službena putovanja	1.000,00
2.1.2. naknada za prijevoz	8.000,00
2.1.3. stručno usavršavanje zaposlenika	
UKUPNO NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH	9.000,00
2.2. rashodi za materijal i energiju	
2.2.1. uredski materijal i ostali materijalni rashodi	6.000,00
2.2.4. energija-struja	4.000,00
2.2.5. mat. za tekuće i invest. ulaganje	
2.2.6. sitni inventar	
UKUPNO RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	10.000,00
2.3. rashodi za usluge	
2.3.1. usluge telefona, pošte	6.000,00
2.3.7. ostale nespomenute usluge	4.000,00
UKUPNO RASHODI ZA USLUGE	10.000,00
2.4. rashodi za pružanje usluga	94.000,00
UKUPNO MATERIJALNI TROŠKOVI	123.000,00
3. FINACIJSKI RASHODI	
3.1. bankarske usluge	
3.2. zatezne kamate	
UKUPNO FINACIJSKI RASHODI	-
4. RASHODI ZA NABAVU NEFINACIJSKE IMOVINE	
4.1. uredska oprema	
4.2. računalni programi	
UKUPNO NEFINACIJSKA IMOVINA	-
SVEUKUPNO RASHODI	220.000,00

Kako bi Posebna ustrojbeno jedinica trebala funkcionirati?

Zaposliti, ili iz redova općinskih službenika izabrati jednu osobu, kao voditelja programa, koja ima afiniteta i volje za rad sa starijim osobama i zadovoljava slijedeće formalne uvjete, uz probni rad od šest mjeseci:

- srednja stručna sprema
- dozvolu za vožnju automobila
- poznavanje rada na računalu
- organizacione sposobnosti
- komunikativnost i snalažljivost
- poznavanje domaćih ljudi

POTREBAN PROSTOR I OPREMA

Osigurati poslovni prostor za rad, jedna prostorija, s telefonom (mobitelom), računalom na lokaciji blizu ili u centru mjesta gdje je mogućnost pristupa sa vozilom.

Voditelj programa posjetio bi sve starije osobe u njihovim domovima u Puntu i Staroj Baški. Razgovarao s njima, objasnio kako bi program funkcionirao, napravio popis zainteresiranih osoba, korisnika programa.

Kad osobi prijavljenoj u program zatreba bilo koja vrsta pomoći, pozivom na telefon objašnjava što treba i želi. Tada voditelj programa posjećuje osobu, ako može sam riješi problem, npr. odlaskom u trgovinu, apoteku ili slično. U slučaju nekog kvara, organizira potreban servis, koji će u najkraćem mogućem roku otkloniti problem.

Usluge voditelja programa za korisnike, osobe uključene u program su besplatne.

Voditelj programa raspolaže određenim iznosom finacijskih sredstva potrebnih za rad. Bitno je da upoznat sa ljudima i njihovim socijalnim statusom, te zna procijeniti da li je starijoj osobi samo treba organizirati servis, a korisnik ga sam platiti, ili će se potrebna usluga obaviti i platiti iz sredstva same ustrojbene jedinice.

Bitno je napomenuti da je godina 2011. Proglašena Europskom godinom volontiranja. Promoviranjem volontiranja i solidarnosti u zajednici potiče se odaziv volontera i velika mogućnost njihova uključivanja u pomoći u kući starijim osobama.

Punat, 18. srpnja 2011. godine

Predsjednik Socijalnog vijeća Općine Punat

Dragutin Žic, dipl.ing